

woonbond

de stem van hurend nederland

Webinar

Klachtenformulier Energielabels

23 juni 2026

Presentatie: Pieter van het Kaar

Poll 1: Wat is uw achtergrond?

Antwoorden:

- 1) Huurder
- 2) Huurder actief bij huurdersorganisatie
- 3) Huurder actief bij bewonerscommissie
- 4) Huurdersondersteuner
- 5) Anders

Inhoud webinar

- Waarom een klachtenregeling?
- Wanneer een klacht indienen?
- Het klachtenformulier
- Na het indienen

*Waarom en klachtenregeling
&
Wanneer een klacht indienen*

Het energielabel is belangrijk voor een huurder

Label	Eengezinswoning	Meergezinswoning
A++++	62	58
A+++	57	53
A++	52	48
A+	47	43
A	41	37
B	34	30
C	22	15
D	14	11
E	-4	-4
F	-9	-9
G	-15	-15

- Huurpunten (WWS)
- Volgorde van verduurzaming
- Inschatten energielasten

WWS-punten bij labels na januari 2021

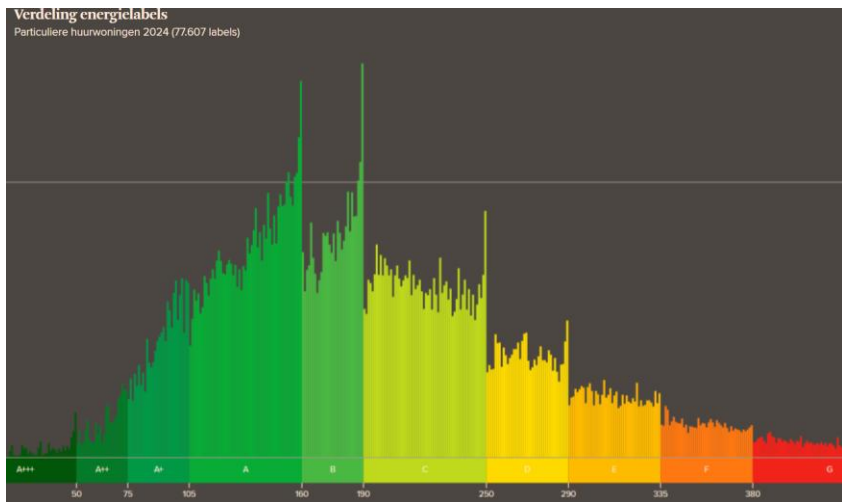
Energielabel in het WWS (website Woonbond)

Poll 2: Waarom is de juistheid van het energielabel voor u het belangrijkste?

- 1) Vanwege het aantal huurpunten
- 2) Vanwege het moment waarop mijn woning aan de beurt is voor verduurzaming
- 3) Vanwege de (te verwachten) energielasten
- 4) Uit principe: het label moet gewoon kloppen
- 5) Anders, namelijk ... (in chat)

Zitten er veel fouten in energielabels?

- 730.000 labels opgesteld in 2026.
- Hiervan zijn er 5452 gecontroleerd.
- Hiervan had 6% een te grote afwijking in het berekende resultaat.
- Niet noodzakelijk een labelsprong.
- Zowel naar boven als beneden.

Voorbeelden:

- Onderzoek naar grenslabels door Het Financieele Dagblad
- Verkeerde renovatiejaar in Zwolle

Aantal grenslabels in 2024

Bron: Het Financieele Dagblad

Klachtenregeling vanaf 29 mei 2026

The screenshot shows the website klacht-energielabel.nl. The main heading is "Klachtenformulier energielabel woningen en utiliteitsgebouwen". There are two buttons: "Veelgestelde vragen →" and "Hulp nodig? →". Below the heading is a blue box with the text: "Twijfelt u aan het energielabel van uw woning of utiliteitsgebouw?" followed by instructions on how to use the form and when to file a complaint. To the right is a navigation bar with energy label classes: G, F, E, D, C, B, A+++.

Klachtenformulier energielabel woningen en utiliteitsgebouwen

Veelgestelde vragen →

Hulp nodig? →

Twijfelt u aan het energielabel van uw woning of utiliteitsgebouw?

Dit klachtenformulier is voor klachten over energielabels van maximaal 3 jaar oud (afgegeven op of na 29 mei 2023). Met dit formulier kunt u controleren of de informatie op uw energielabel klopt. Klopt er iets niet? Dan kunt u een klacht indienen.

U moet uw klacht uitleggen en onderbouwen. Hiervoor moet u mogelijk bewijs aanleveren. Daarom vragen we u om bestanden, facturen en foto's mee te sturen.

Er zijn twee klachtenformulieren: één voor woningen (voor huurders, verhuurders en eigenaar-bewoners) en één voor utiliteitsgebouwen (voor eigenaren, beheerders, huurders).

G F E D C B A+++

Houd uw energielabel bij de hand

Heeft u een energielabel voor Woningen?
Controleer de geldigheid op [EP-online.nl](#).

Heeft u geen energielabel?

Als particuliere eigenaar vindt u de digitale versie van het energielabel op MijnOverheid:

1. Ga naar [Mijn.Overheid.nl](#)
2. Log in met DigiD.
3. Ga naar Wonen.
4. Klik op Energielabel.

Heeft u een energielabel voor Utiliteitsbouw?

Als **zakelijke eigenaar** vindt u de digitale versie van het energielabel op [www.EP-Online.nl](#):

- Sinds 29 mei 2026
- Voor eigenaren, huurders en toekomstige eigenaren.
- Met terugwerkende kracht
- Labels maximaal 3 jaar oud, dus minimaal opgesteld sinds 23 juni 2023.

www.klacht-energielabel.nl

Alleen een klacht over het label of de labelaar

Niet:

- Tocht
- Achterstallig onderhoud
- Hoge energierekening
- Niemand in de woning geweest
- Het oude label was lager

Wel:

- Feiten
- Verkeerde glas gerekend
- Te veel oppervlakte
- Andere installaties
- **Twijfel met bewijs.**

Wat staat er op het energielabel?

Energietabel woningen Registratienummer 123456789 Datum registratie 1-03-2024 Geldig tot 1-03-2034 Status Definitief

Deze woning heeft energielabel **C**

Isolatie		Installaties	
1 Gevels	+	7 Verwarming	HR-107 ketel
2 Gevepanalen	n.v.t.	8 Warm water	Combi ketel
3 Daken	+	9 Zonnepanelen	Geen zonnepanelen
4 Vloeren	+	10 Ventilatie	Natuurlijke bevent met mechanische afzuiging
5 Ramen	+	11 Koeling	Geen koeling
6 Buitendeuren	+	12 Zonnepanelen	Geen zonnepanelen

Deze woning wordt verwarmd via een aardgasaansluiting

Toelichtingen en verbeteradviezen vindt u op pagina 2 en verder

Over deze woning	Opnamedetails
Adres Voorbeeldstraat 18 1234 AB Voorbeeldstad BAG-ID: 170610000000076	Naam Ploeter Hendrik van Leeuwenwaardingen 090999
Detailaanduiding	Certificaathouder Janssen-De Vries Energielaboratoria en Inspecties B.V.
Bouwjaar 1990 Compactheid 1,99 Vloeroppervlakte 93 m²	Inschrijtnummer 123.45.678
Woningtype Hoekwoning	KVK-nummer 12345678
	Certificerende instelling Energielabelcertificerende instelling b.v.
	Soort opname Basisopname

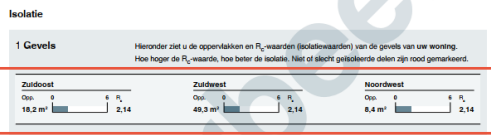
U kunt de geldigheid van dit energielabel controleren op www.ep-online.nl/ControleerEcf.html

Energietabel woningen 3 van 10

Kenmerken en maatregelen
Op de voorkant van dit energielabel staat een samenvatting van de belangrijkste energetische kenmerken van uw woning. Op deze en de volgende pagina's vindt u een gedetailleerd overzicht van de isolatie en installaties in uw woning. Ook leest u welke energiebesparende maatregelen u nog kunt treffen. Bij de toelichting over isolatie, staat telkens een streefwaarde. Deze streefwaarde geeft aan naar welk isolatieniveau u kunt streven als u wilt gaan na-isoleren. Als u alle bouwdeelen isoleert tot de streefwaarde, dan hoeft u in de toekomst niet nog een keer te isoleren en wordt de Standaard voor woningisolatie nùmschoots gerealiseerd. Door het voldoen aan de Standaard zorgt u ervoor dat uw woning op de toekomst is voorbereid.

Op basis van de energetische kenmerken van uw woning is een aantal mogelijke maatregelen bepaakt. Hiermee kunt u de energieprestatie van uw woning verbeteren. Let op: het gaat om mogelijk kosteneffectieve maatregelen. Of deze maatregelen daadwerkelijk verantwoord toegepast kunnen worden – af oogpunt van bijvoorbeeld binnenklimaat, comfort, gezondheid, technische haalbaarheid en kosten-effectiviteit – is afhankelijk van de specifieke eigenschappen van uw woning. Een energieskundige kan u hier over adviseren.

Vaak is ook veel energiewinst te halen door het correct innemen, gebruiken en onderhouden van uw woning en de installaties. Het zorgt behalve voor een lager energieverbruik, ook voor een gezonder en comfortabeler binnenklimaat.

Toelichting

Buitemuren worden aangeduid als gevels. De isolatiewaarde van gevels wordt uitgedrukt in een R_{si} -waarde. Hoe hoger de R_{si} -waarde, hoe beter de isolatiewaarde. Een hogere isolatiewaarde houdt de warmte beter in de woning in de koude maanden. Hoe groter de oppervlakte van een gevel, hoe meer effect een goede of slechte isolatiewaarde zal hebben op de energetische kwaliteit van uw woning.

Datzij goede glasisolatie verlost uw woning minder warm. U bespaart op uw energielasten en vermindert de uitstoot van het broeikasgas CO₂. Ook zorgt goede gevelsisolatie voor een verhoging van het comfort in de woning. De woning is gelijkmatiger warm doordat de muren minder kou afgeven.

In nieuwere woningen is een goede isolatie standaard aanwezig. Bij oudere woningen is er vaak sprake van een niet-gelaste spouwmuur. In dat geval is spouwmuurisolatie een, in verhouding, goede manier om de gevel te isoleren. Met het na-isoleren van de spouw wordt een matige isolatiewaarde gehaald ($R_{si} = 1,0$ tot $1,7$ m²K/W). Er zijn ook andere mogelijkheden. Denk aan isolatie aan de binnenkant of de buitenkant van de gevel. Deze geven een betere isolatiewaarde, maar zijn ook duurder.

Hoogstwaarschijnlijk worden gevels maar één keer na-gelaseerd. Het is dan verstandig om de gevels direct goed te isoleren. Isoler daarom meteen richting de streefwaarde (R_{si} 6 m²K/W).

Meer informatie over energiebesparende maatregelen vindt u op www.verbeterehuts.nl

- Feiten op het energielabel vormen een stappenplan om het energielabel te controleren.
- Sinds 29 mei een nieuwe layout. Geen verschil in hoeveelheid gegevens op label, alleen andere plek.

Poll 3: Vertrouwt u dat het label goed is opgesteld?

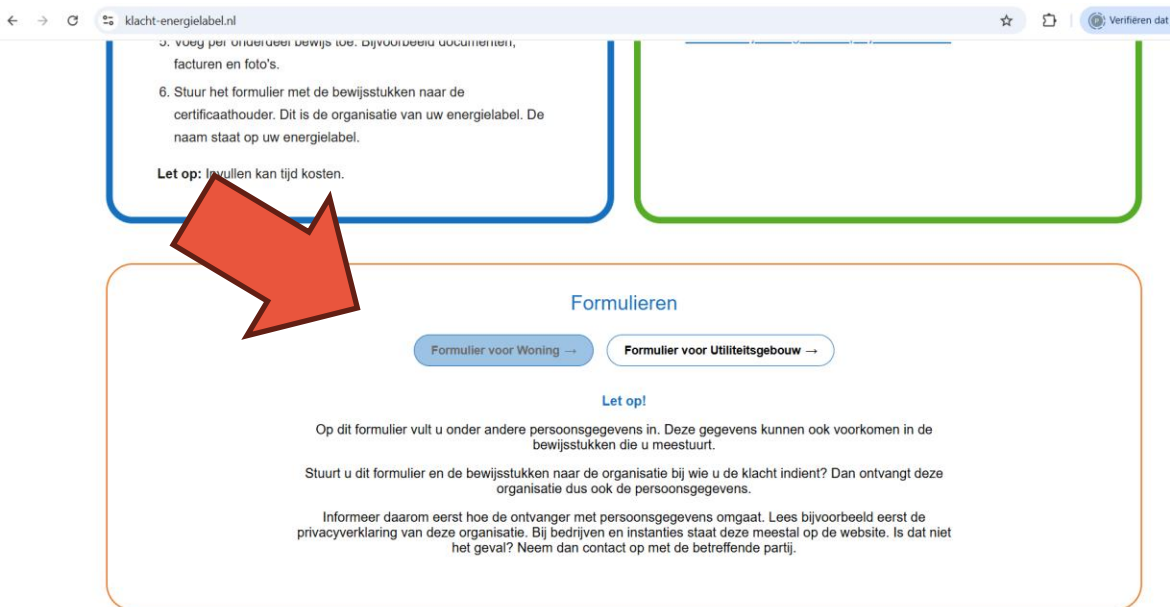
Antwoorden:

- 1) Ja, het label zal wel kloppen
- 2) Ja, maar een foutje is zo gemaakt
- 3) Nee, ik vertrouw het niet
- 4) Nee, ik weet zeker dat het niet klopt
- 5) Geen mening

Het klachtenformulier

Vorbereiding

5. voeg per onderdeel bewijs toe, bijvoorbeeld documenten, facturen en foto's.

6. Stuur het formulier met de bewijsstukken naar de certificaathouder. Dit is de organisatie van uw energielabel. De naam staat op uw energielabel.

Let op: Invullen kan tijd kosten.

Formulieren

Formulier voor Woning → Formulier voor Utiliteitsgebouw →

Let op!

Op dit formulier vult u onder andere persoonsgegevens in. Deze gegevens kunnen ook voorkomen in de bewijsstukken die u meestuurt.

Stuurt u dit formulier en de bewijsstukken naar de organisatie bij wie u de klacht indient? Dan ontvangt deze organisatie dus ook de persoonsgegevens.

Informeer daarom eerst hoe de ontvanger met persoonsgegevens omgaat. Lees bijvoorbeeld eerst de privacyverklaring van deze organisatie. Bij bedrijven en instanties staat deze meestal op de website. Is dat niet het geval? Neem dan contact op met de betreffende partij.

Wat heb je nodig?

- Energielabel
- Meetlint
- Camera
- Bagviewer.kadaster.nl
- Gevelkompas.nl

www.klacht-energielabel.nl

Het klachtenformulier

Klachtenformulier energielabel woning

Twijfelt u over het energielabel van uw woning?

Met dit formulier kunt u controleren of de informatie op uw energielabel klopt. Klopt er iets niet? Dan kunt u een klacht indienen.

Voor u begint

Over dit klachtenformulier

Dit klachtenformulier is voor huurders en eigenaren van een woning. Het formulier helpt u stap voor stap. U krijgt uitleg en ziet welke onderdelen invloed hebben op uw energielabel.

Dit klachtenformulier geldt voor energielabels:

- die maximaal 3 jaar oud zijn
- en zijn afgegeven op of na 29 mei 2023.

Over oudere labels kunt u meestal geen klacht meer indienen.

Hoe wordt een energielabel gemaakt?

Een energielabel wordt bepaald met veel informatie over uw woning. Een energieprestatieadviseur (energieadviseur) verzamelt daarvoor technische informatie over uw woning, bijvoorbeeld over isolatie, verwarming en ventilatie. De energieadviseur volgt vaste regels om de woning op te meten en in het rekenprogramma in te voeren. Zijn er [kwaliteitsverklaringen](#)? Dan moet de adviseur deze gebruiken. Soms gebruikt de energieadviseur 'standaard' aannames. Gaat u zelf meten? Dan is het belangrijk dat u dezelfde regels volgt. Dit klachtenformulier helpt u daar stap voor stap bij.

Er zijn veel regels voor het meten van een woning. Niet alle regels staan in dit klachtenformulier. Daarom kan een juiste meting op het energielabel anders zijn dan uw meting.

Soms staan er fouten in een energielabel. Dit is vooral belangrijk als de fout veel invloed heeft op de uitkomst van het energielabel. Dit heet een kritieke afwijking. Is er sprake van een kritieke afwijking? Dan moet de energieadviseur het energielabel opnieuw registreren.

Tip

Isolatie, zonnepanelen, warmtepompen en gebruiksovervlakke hebben veel invloed op het energielabel. Klopt deze informatie niet? Dan is de kans groter dat de letter op uw energielabel verandert. Andere onderdelen hebben minder invloed. Licht het getal voor energieverbruik op het energielabel (getal in kWh/m²) dicht bij de grens van een andere letter? Dan is de kans ook groter dat uw energielabel verandert na uw klacht.

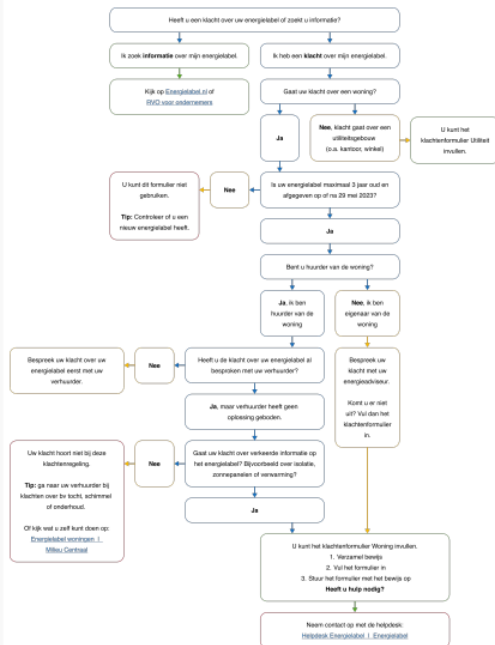

Belangrijk

Uw klacht kan leiden tot een andere uitkomst. Deze uitkomst hoeft niet te leiden tot een andere letter op uw energielabel. Ook kan de uitkomst nadelig voor u zijn.

U moet uw klacht kunnen uitleggen en bewijzen. Daarom vragen we u om bestanden, foto's en ander bewijsmateriaal mee te sturen.

Beslisboom klachtenformulier

Stroomschema:

- Over een woning.
- Niet meer dan 3 jaar oud.
- Huurder.
- Al bij verhuurder geklaagd.
- gegronde klacht.

Stap 1: Echtheid en geldigheid van het label

MijnOverheid

Home > Wonen

Wonen

Berichten over uw Buurt

Bron: Officiële Bekendmakingen

U vindt hier bekendmakingen van de overheid. Die gaan bijvoorbeeld over een vergunning voor het verbouwen van een huis, het kappen van een boom of het houden van een buurtfeest. Op deze pagina kunt u ook uw persoonlijke voorkeuren beheren voor de automatische Berichten over uw Buurt e-mails.

[Berichten over uw Buurt >](#)

Energie-label

Bron: ep-online.nl

Bekijk informatie over het energielabel van uw huurwoning, koopwoning of gebouw.

[Bekijk energielabel >](#)

Kadastrale gegevens

Bron: Basisregistratie Kadaster

Het Kadaster registreert gegevens het Kadaster informatie opvragen aanverwante zaken zoals eigendom leidingen.

WOZ-gegevens

Bron: Gemeenten

Gemeenten bieden inzicht in de wo: een overzicht zien van uw onroer: algemene waarderingsgegevens er adres- en gebouwgegevens van uw Gebouwen (BAG) aan.

- Label is 10 jaar geldig, soms worden labels eerder ingetrokken.
- Een label op Mijnoverheid is altijd geldig.
- EP-online.nl staat een korte versie.
- Geldig label alleen verplicht voor nieuwe huurder.

Bewijs: echte label of screenshot EP-online.nl

Stap 2: Bouwjaar

The screenshot shows the BAG Viewer interface. The search bar contains '1018 XV 17'. The left sidebar displays the following information:

- Samenvatting**
- Adres:** Nieuwe Achtergracht 17, 1018 XV AMSTERDAM
- Gebruiksdoel:** Kantoorfunctie
- Oorspronkelijk bouwjaar:** 1906
- Status:** Naamgeving uitgegeven
- Oppervlakte:** 897m² (indicated by a red arrow)
- Gemeente:** Amsterdam
- Pand:**
- Identificatienummer:** 0363100012182022
- Oorspronkelijk bouwjaar:** 1906
- Status:** Pand in gebruik

The main map area shows a street layout with 'Lepelstraat' and 'Nieuwe Achtergracht'. A blue dot on the map indicates the selected property. The bottom of the map shows a scale of 10 m and a zoom level of 1:375.

- Bouwjaar heeft invloed op sommige gegevens voor de berekening.
- Controleer op de [BAGviewer.kadaster.nl](https://bagviewer.kadaster.nl)
- Renovatiejaar helaas niet te controleren.

Bewijs: screenshot BAGviewer

Stap 3: Gebruiksoppervlakte

Energie label woningen Registratienummer 123456789 Datum registratie 1-03-2024 Geldig tot 1-03-2034 Status Definitief

Deze woning heeft energielabel **C**

Isolatie		Installaties	
1 Gevels	++	7 Verwarming	HR-107 ketel Verbeteradvies
2 Gevepanelen	n.v.t.	8 Warm water	Combi ketel Verbeteradvies
3 Daken	++	9 Zonnepanelen	Geen zonnepanelen Verbeteradvies
4 Vloeren	++	10 Ventilatie	Natuurlijke toever met mechanische afzuiging Verbeteradvies
5 Ramen	++	11 Koeling	Geen koeling Verbeteradvies
6 Buitendeuren	-	12 Zonnepanelen	Geen zonnepanelen Verbeteradvies

Deze woning wordt verwarmd via een aardgas aansluiting

Warmebehoefte in de winter maanden	Risico op hoge binnentemperaturen in de zomer maanden	Aandeel hernieuwbare energie
Laag Gemiddeld Hoog	Laag Gemiddeld Hoog	0,0 %

Toelichtingen en verbeteradviezen vindt u op pagina 2 en verder

Over deze woning		Opnamedetails	
Adres	Voorbeeldstraat 18 1234 AB Voorbeeldstad	Naam	Pieter Hendrik van Leeuwardingen 00000
Examennummer		Examennummer	00000
Detailaanduiding	Bouwjaar 1900 Compactheid 1,56 Vloeroppervlakte 63 m ²	Certificaathouder	Janssen De Vries Energielabelcertificaten en inspecties B.V.
Hoekwoning		Inschrijfsnummer	KVK nummer 145.678 12345678
		Certificerende instelling	Energieelabelcertificerende instelling b.v.
		Soort opname	Basisopname

U kunt de geldigheid van dit energielabel controleren op www.epc-online.nl/Controleren/Echtheid

Niet:
Onverwarmde berging
Trapgat van >4m²
Vide van >4m²
Delen met een hoogte < 1,5m

Wel:
Verblijfsruimtes
Verwarmde ruimtes
Ruimte onder trap

- Gebruiksoppervlakte is erg belangrijk.
- Gebruik een plattegrond of meet zelf.
- Onzekerheidsmarge

Bewijs: plattegrond met berekening

Stap 4: Woningtype

Energie label woningen Registratienummer 123456789 Datum registratie 1-03-2024 Geldig tot 1-03-2034 Status Definitief

Deze woning heeft energie

G F E

Isolatie

- 1 Geveels +/-
- 2 Gevepanelen R.V.L.
- 3 Daken +/-
- 4 Vloeren +/-
- 5 Ramen +/-
- 6 Buitendeuren +/-

Deze woning wordt verwarmd via

Warmebehoefte in de wintermaanden

Laag Gemiddeld

Toelichtingen en verbeteradvizen vindt u op

Over deze woning

Adres
Voorbeeldstraat 18
1234 AB Voorbeeldstad
BAG-ID: 1706180000000123

Naam
Pietel Hendrik van Leeuwvardingten
00000

Examenummer
00000

Certificaathouder
Janssen De Vries Energielabelcertificaten en Inspecties B.V.

Detailsaanduiding
Bouwjaar 1990
Compactheid 1,99

Inschrijftnummer 12345.678
KvK-nummer 12345678

U kunt de geldigheid van dit energielabel controleren op www.epb.nl

Woningtype

Hoekwoning

Woningtype
Hoekwoning

*Eengezinswoning:
Vrijstaand, twee-
een-kap, hoekwoning,
tussenwoning*

Woningtype

Hoekwoning onderste bouwlaag

*Appartement:
Hoekwoning of tussenwoning;
Onderste laag, onder dak of
tussenverdieping*

- Woningtype laat zien hoeveel van de woning grenst aan de buitenlucht.
- Tekening is een schema en zal dus niet precies overeenkomen met de woning.
- Let op: verspringen of hoogteverschillen maken voor het type niet uit.

Bewijs: foto van de woning

Stap 5: Soort opname

Energie label woningen Registratienummer 123456789 Datum registratie 1-03-2024 Geldig tot 1-03-2034 Status Definitief

Deze woning heeft energielabel **C**

Isolatie

1 Gevels	+	-
2 Gevepanelen	+	-
3 Daken	+	-
4 Vloeren	+	-
5 Ramen	+	-
6 Buitendeuren	+	-

Installaties

7 Verwarming	HR-107 ketel
8 Warm water	Combi ketel
9 Zonnepanelen	Geen zonnepanelen
10 Ventilatie	Natuurlijke toewer met mechanische afzuiging
11 Koeling	Geen koeling
12 Zonnepanelen	Geen zonnepanelen

Deze woning wordt verwarmd via een aardgasaansluiting

Warmebehoefte in de wintermaanden: Laag, Gemiddeld, Hoog

Risico op hoge binnentemperaturen in de zomermaanden: Laag, Gemiddeld, Hoog

Aandeel hernieuwde energie: 0,0%

Toelichtingen en verbeteradviezen vindt u op pagina 2 en verder

Certificaathouder
Janssen-De Vries Energiecertificaten en inspecties B.V.

1990

Inschrijfnummer 123.45.678 KvK-nummer 12345678

Certificerende instelling
Energiecertificerende instelling b.v.

Soort opname
Basisopname

www.ep-online.nl/ControlerenE

Over deze woning

Adres: Voorbeeldstraat 18, 1234 AB Voorbeeldstad

Opgavedetails

Naam	Examennummer
Pieter Hendrik van Leeuwvordingen	00000
Certificaathouder	
Janssen-De Vries Energiecertificaten en inspecties B.V.	
Inschrijfnummer	KvK-nummer
123.45.678	12345678
Certificerende instelling	
Energiecertificerende instelling b.v.	
Soort opname	
Basisopname	

U kunt de geldigheid van dit energielabel controleren op www.ep-online.nl/ControlerenE

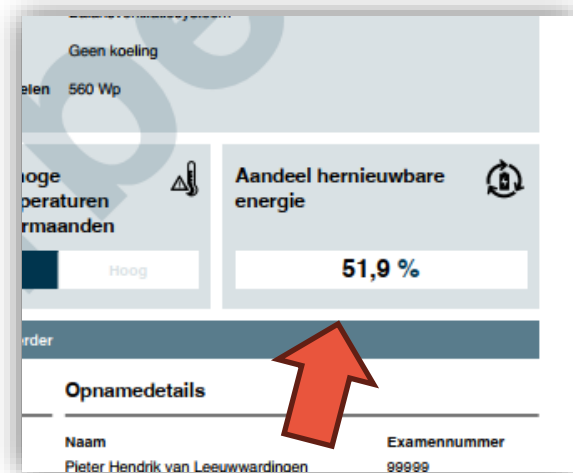
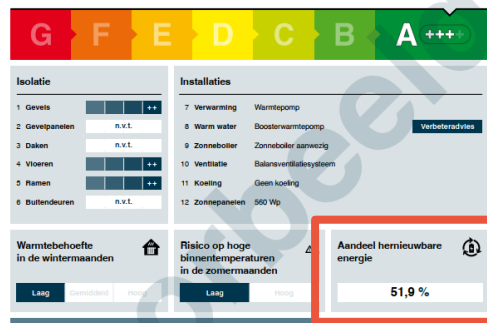
- 2 soorten opnamen:
- Basisopname is alleen voor bestaande bouw.
- Detailopname is voor nieuwbouw, maar mag ook voor bestaande bouw.
- Woning gebouwd na 2021 dan detailopname.

Bewijs: Bagviewer

Stap 6: Aandeel hernieuwbare energie

Energietabel woningen Registratienummer 123456789 Datum registratie 1-03-2024 Geldig tot 1-03-2034 Status Definitief

Deze woning heeft energielabel **A+++**

- Zonnepanelen, zonneboiler en een (hybride) warmtepomp geven een aandeel hernieuwbare energie.
- Percentage zelf is moeilijk te controleren.
- Pas bij grote verschillen kan je ervan uitgaan dat het niet klopt.

Bewijs: foto's en berekening

Over deze woning Opnamedetails

Adres: Voorbeeldstraat 18, 1234 AB Voorbeeldstad, 642-DC 01-vereniging

Bouwjaar: 2020, Compactheid: 1,39, Vloeroppervlakte: 75 m²

Woningtype: Hoekwoning onderste bouwlaag

Naam: Pieter Hendrik van Leeuwardingen, Examennummer: 99999

Certificat houder: Janssen-De Vries Energielabelcertificaten en Inspecties B.V.

Inschrijfnummer: 123.45.678, KvK-nummer: 12345678

Certificerende instelling: Energielabelcertificerende instelling b.v.

Soort opname: Detailopname

Stap 7: Oriëntatie gevels en daken

Kenmerken en maatregelen

Op de voorkant van dit energiebesparende maatregelenplan staat een samenvatting van de belangrijkste energetische kenmerken van uw woning. Op deze en de volgende pagina's vindt u een gedetailleerd overzicht van de isolatie en installaties in uw woning. Ook leest u welke energiebesparende maatregelen u nog kunt treffen. Bij de toelichting over isolatie, staat telkens een streefwaarde. Deze streefwaarde geeft aan naar welk isolatieniveau u kunt streven als u wilt gaan na-isoleren. Als u alle bouwdelen isoleert tot de streefwaarde, dan hoeven u geen na-isolatie maatregelen te nemen en wordt de Standaard voor woningisolatie ruimtelijke voorschriften gerealiseerd. Door het verbeteren van de isolatie van uw woning op de toekomst is voorbereid.

Op basis van de energetische kenmerken van uw woning is een aantal mogelijke maatregelen bepaald. Hiermee kunt u de energetische kenmerken van uw woning verbeteren. Let op: het gaat om mogelijk kosten-effectieve maatregelen. Of deze maatregelen daadwerkelijk toegepast kunnen worden – afgezien van bijvoorbeeld binnenklimaat, comfort, gezondheid, technische haalbaarheid – is afhankelijk van de specifieke eigenschappen van uw woning. Een energiespecialist kan u hierover adviseren.

Vaak is ook veel energiebesparing te halen door het correct inslaggen, gebruiken en onderhouden van uw woning en de apparatuur. Het is belangrijk om te weten dat u ook veel energiebesparing kunt halen door het correct inslaggen, gebruiken en onderhouden van uw woning en de apparatuur. Het is belangrijk om te weten dat u ook veel energiebesparing kunt halen door het correct inslaggen, gebruiken en onderhouden van uw woning en de apparatuur.

Isolatie

1 Gevels

Hieronder ziet u de oppervlakken en R_c -waarden (isolatiewaarden) van de gevels van uw woning. Hoe hoger de R_c -waarde, hoe beter de isolatie. Niet of slecht geïsoleerde gevels zijn in rood aangegeven.

Toelichting

Buitenmuren worden aangeduid als gevels. De isolatiewaarde van gevels wordt uitgedrukt in R_c -waarden. Hoe hoger de R_c -waarde, hoe beter de isolatiewaarde. Een hoog R_c -waarde betekent dat de woning in de winter beter is geïsoleerd. Hoe hoger de R_c -waarde, hoe meer effect een goede of slechte isolatiewaarde zal hebben op de energieverbruik van uw woning.

Daarbij goede ventilatie verlost uw woning minder warmte. U bespaart en vermindert de uitstoot van het broeikasgas CO₂. Ook zorgt goede ventilatie voor verhoging van het comfort in de woning. De woning is gelijkmatiger warm of kou afgeven.

In nieuwere woningen is een goede isolatie standaard aanwezig. Bij oudere woningen kan het nodig zijn om de gevel te isoleren. Het is belangrijk om te weten dat u ook veel energiebesparing kunt halen door het correct inslaggen, gebruiken en onderhouden van uw woning en de apparatuur. Het is belangrijk om te weten dat u ook veel energiebesparing kunt halen door het correct inslaggen, gebruiken en onderhouden van uw woning en de apparatuur.

Meer informatie over energiebesparende maatregelen vindt u op www.verbeterehuis.nl

Hoogstwaarschijnlijk worden gevels maar één keer na-geïsoleerd. Het is belangrijk om te weten dat u ook veel energiebesparing kunt halen door het correct inslaggen, gebruiken en onderhouden van uw woning en de apparatuur. Het is belangrijk om te weten dat u ook veel energiebesparing kunt halen door het correct inslaggen, gebruiken en onderhouden van uw woning en de apparatuur.

1 Gevels

Hieronder ziet u de oppervlakken en R_c -waarden (isolatiewaarden) van de gevels van uw woning. Hoe hoger de R_c -waarde, hoe beter de isolatie. Niet of slecht geïsoleerde gevels zijn in rood aangegeven.

Zuidoost

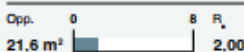
Zuidwest

3 Daken

Hieronder ziet u de oppervlakken en R_c -waarden (isolatiewaarden) van de daken van uw woning. Hoe hoger de R_c -waarde, hoe beter de isolatie. Niet of slecht geïsoleerde daken zijn in rood aangegeven.

Zuidoost

Noordwest

- Oriëntatie van de gevels en daken bepaalt de zoninval.
- Kijk op BAGviewer (bovenkant is noord) of op Gevelkompas.nl
- Noord, noordoost, oost, zuidoost, zuid, zuidwest, west, noordwest.
- “Onbekend” grenst aan onverwarmde ruimte.

Bewijs: screenshot BAGviewer/Gevelkompas

Vragen tot nu toe?

Stap 8: Gevels: oppervlakte en isolatie

Kenmerken en maatregelen

Op de voorkant van dit energieLabel staat een samenvatting van de belangrijkste energetische kenmerken van uw woning. Op deze en de volgende pagina's vindt u een gedetailleerd overzicht van de isolatie en installaties in uw woning. Ook leest u welke energiebesparende maatregelen u nog kunt treffen. Bij de toelichting over isolatie, staat telkens een streefwaarde. Deze streefwaarde geeft aan naar welk isolatieniveau u kunt streven als u wilt gaan na-isoleren. Als u alle bouwdelen isoleert tot de streefwaarde, dan hoe een keer te isoleren en wordt de Standaard voor woningisolatie rumschoots gerealiseerd. Door het verbeteren aan dit uw woning op de toekomst is voorbereid.

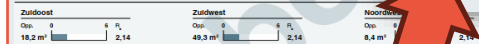
Op basis van de energetische kenmerken van uw woning is een aantal mogelijke maatregelen bepaald. Hiermee kunt u uw woning verbeteren. Let op: het gaat om mogelijk kosten-effectieve maatregelen. Of deze maatregelen daadwerkelijk toegepast kunnen worden – afgezien van bijvoorbeeld binnenklimaat, comfort, gezondheid, technische haalbaarheid is afhankelijk van de specifieke eigenschappen van uw woning. Een energiespecialist kan u hier over adviseren.

Vaak is ook veel energiewinst te halen door het correct inslaggen, gebruiken en onderhouden van uw woning en de behalve voor een lager energiegebruik, ook voor een gezonder en comfortabeler binnenklimaat.

Isolatie

1 Gevels

Hieronder ziet u de oppervlakken en R_c -waarden (isolatiewaarden) van de gevels. Hoe hoger de R_c -waarde, hoe beter de isolatie. Niet of slecht geïsoleerde muren

Toelichting

Buitemuren worden aangeduid als gevels. De isolatiewaarde van gevels wordt uitgedrukt in een R_c -waarde. Hoe hoger de R_c -waarde, hoe beter de isolatiewaarde. Een hogere isolatiewaarde houdt de ruimte beter in de woning in de koude maanden. Hoe groter de oppervlakte van een gevel, hoe meer effect een goede of slechte isolatiewaarde zal hebben op de energetische kwaliteit van uw woning.

Dankzij goede gevelisolatie verliest uw woning minder warmte. U bespaart op uw energiekosten en vermindert de uitstoot van het broeikasgas CO₂. Ook zorgt goede gevelisolatie voor een verhoging van het comfort in de woning. De woning is gelijkmatiger warm doordat de muren minder kou afgeven.

In nieuwere woningen is een goede isolatie standaard aanwezig. Bij oudere woningen is er vaak sprake van een niet-geïsoleerde spouwmuur. In dat geval is spouwmuurisolatie een, in verhouding, goedkope manier om de gevel te isoleren. Met het na-isoleren van de spouw wordt een matige isolatiewaarde gehaald ($R_c = 1,0$ tot $1,7$ m²K/W). Er zijn ook andere mogelijkheden. Denk aan isolatie aan de binnenkant of de buitenkant van de gevel. Deze geven een betere isolatiewaarde, maar zijn ook duurder.

Meer informatie over energiebesparende maatregelen vindt u op www.verbeterehuis.nl

Hoogstwaarschijnlijk worden gevels maar één keer na-geïsoleerd. Het is dan verstandig om de gevels direct goed te isoleren. isoleer daarom meteen richting de streefwaarde (R_c 6 m²K/W).

1 Gevels

Hieronder ziet u de oppervlakken en R_c -waarden (isolatiewaarden) van de gevels. Hoe hoger de R_c -waarde, hoe beter de isolatie. Niet of slecht geïsoleerde muren

Zuidoost

Zuidwest

Oppervlakte

- Kleine verschillen in oppervlakte maken geen verschil.
- Meten aan binnenzijde.
- Aftrek oppervlakte deuren en ramen.
- Gelijke oriëntatie en constructie worden samen gerekend.

Bewijs: eigen meting en berekening

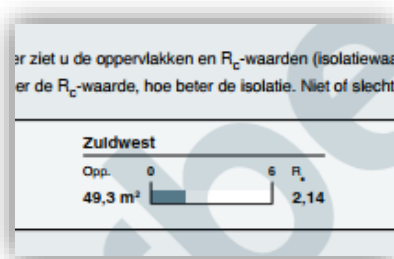
Stap 8: Gevels: oppervlakte en isolatie

Vervolg - Gevels: oppervlakte en isolatie

2 / 2

Tabel 1: Isolatiewaarden gevels op basis van dikte van de isolatie

Isolatie dikte (mm)	Aanwezigheid spouw	R _c -waarde gevel In m ² ·KW
10	zonder spouw	0,58
	met spouw	0,74
20	zonder spouw	0,80
	met spouw	0,96
30	zonder spouw	1,03
	met spouw	1,19
40	zonder spouw	1,25
	met spouw	1,47
50	zonder spouw	1,47
	met spouw	1,69
60	zonder spouw	1,69
	met spouw	1,92
70	zonder spouw	1,92
	met spouw	2,14
80	zonder spouw	2,14
	met spouw	2,36
90	zonder spouw	2,36
	met spouw	2,58
100	zonder spouw	2,58
	met spouw	2,80
110	zonder spouw	2,80
	met spouw	3,03
120	zonder spouw	3,03
	met spouw	3,25
130	zonder spouw	3,25
	met spouw	3,47
140	zonder spouw	3,47
	met spouw	3,69
150	zonder spouw	3,69
	met spouw	

Tabel 2: Isolatiewaarden gevels op basis van bouwjaar
(alleen voor woningen, exclusief woonwagens en woonboten)

Bouwjaar	Geen isolatie gevels / onbekend	Wel isolatie gevels
Voor 1965, met spouw	0,35	0,85
Voor 1965, zonder spouw (of onbekend)	0,19	0,69
Isolatie waarde gevels		
1965 tot 1975	0,43	
1975 tot 1988	1,3	
1988 tot 1992	2,0	
1992 tot 2014	2,5	
2014 tot 2015	3,5	
2015 tot 2021	4,5	
Vanaf 2021	4,7	

Isolatie

- Kan grote gevolgen hebben.
- Bij bestaande bouw lastig te bepalen.
- Adviseur moet:
 1. Meten
 2. Met tekeningen
 3. Bouwjaar

Bewijs: eigen meting en berekening,
foto meting isolatie

Stap 9: Vloeren: oppervlakte en isolatie

- Oppervlakte meten aan binnenkant.
- Isolatie:
 1. Meten (kruipluik)
 2. Tekeningen
 3. Bouwjaar

Energie-label woningen 4 van 7

4 Vloeren

Hieronder ziet u de oppervlakken en R_c -waarden (isolatiewaarden) van de vloeren van uw woning. Hoe hoger de R_c -waarde, hoe beter de isolatie. Niet of slecht geïsoleerde delen zijn rood gemarkeerd.

Vloeren	
Opp.	0 R_c
77,2 m ²	3,7

Toelichting
Hiermee worden vloeren bedoeld die gezamenlijk de grond of buitenlucht, grondvloeren met of zonder kruipruimte eronder, maar ook vloeren boven in. De isolatiewaarde van vloeren wordt uitgedrukt in een R_c -waarde. Hoe hoger de R_c -waarde, hoe beter de isolatie. Een hogere isolatiewaarde houdt de warmte beter vast in koude maanden. Hoe groter de oppervlakte van een vloer, hoe meer effect isolatiewaarde zal hebben op de energetische kwaliteit van uw woning.

Door goede vloerisolatie verliest uw woning minder warmte. U bespaart op vermindert de uitstoot van het broeikasgas CO₂. Goede vloerisolatie verhoogt de woning houdt de warmte beter vast en de vloer voelt minder koel niet alleen om begane grondvloeren, maar ook om vloeren boven een ondergrond.

Hebt u een vloer boven een kelder, een kruipruimte met een vrije ruimte onder de balken van minimaal 35 cm, of een vloer boven een onderdoorgang, dan kan de onderzijde van de vloer geïsoleerd worden. Bij de kruipruimte is het dan belangrijk om de bodem af te dekken met een kunststofolie om te voorkomen dat isolatiemateriaal vrolijk wordt. Hebt u vloeren op de volle grond of boven een lage kruipruimte, dan kan de bodem of de bovenzijde van de begane grondvloer geïsoleerd worden.

Als u uw vloer gaat na-isoleren, is het verstandig om meten goed te isoleren. Isoleer daarom met een richtlijn de streefwaarde (R_c 3,5 m²/W).

Meer informatie over energiebesparende maatregelen vindt u op www.verbeterehuis.nl

5 Ramen

Hieronder ziet u de oppervlakken en U_w -waarden (isolatiewaarden) van de ramen van uw woning. Hoe lager de U_w -waarde, hoe beter de isolatie. Niet of slecht geïsoleerde delen zijn rood gemarkeerd.

Zuidboost		Zuidwest	
Opp.	7 U_w	Opp.	8 U_w
2,8 m ²	1,5	5,6 m ²	1,5
2,9 m ²	1,5	3,3 m ²	1,5
2,9 m ²	1,5		
1,7 m ²	1,5		
1,4 m ²	1,5		
1,4 m ²	1,5		

Toelichting
Dit betreffen alle ramen aan de buitenzijde van uw woning. Ook een buitendeur met veel glas (denk aan een balkondeur of keukendeur) telt voor het energielabel als een raam. Bij het bepalen van de isolatiewaarde van ramen, wordt gekeken naar de combinatie van het glas met het kozijn. De isolatiewaarde van ramen wordt uitgedrukt in de U_w -waarde. Hoe lager de U_w -waarde, hoe beter de isolatie is. HR++-glas en triple-glas hebben een lage U_w -waarde en houden de warmte beter in.

4 Vloeren

Hieronder ziet u de oppervlakken en R_c -waarden (isolatiewaarden) van de vloeren van uw woning. Hoe hoger de R_c -waarde, hoe beter de isolatie. Niet of slecht geïsoleerde delen zijn rood gemarkeerd.

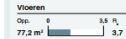
Vloeren	
Opp.	0 R_c
77,2 m ²	3,7

Bewijs: eigen meting en berekening, foto meting isolatie

Stap 10: Ramen: oppervlakte en isolatie

4 Vloeren
Hieronder ziet u de oppervlakken en R_v -waarden (isolatiewaarden) van de vloeren van uw woning.
Hoe hoger de R_v -waarde, hoe beter de isolatie. Niet of slecht geïsoleerde delen zijn rood gemarkeerd.

Toelichting
Hiermee worden vloeren bedoeld die grenzen aan de grond, grondvloeren met of zonder kruipruimte eronder, maar ook bij de isolatiewaarde van vloeren wordt uitgedrukt in een R_v -waarde hoe beter de isolatiewaarde. Een hogere isolatiewaarde houdt koude maanden. Hoe groter de oppervlakte van een vloer, is de isolatiewaarde zal hebben op de energetische kwaliteit van u.

Door goede vloerisolatie verliest uw woning minder warmte, vermindert de uitstoot van het broeikasgas CO₂. Goede vloer woning. De woning houdt de warmte beter vast en de vloer is niet alleen om begane grondvloeren, maar ook om vloeren b

Hebt u een vloer boven een kelder, een kruipruimte met een minimaal 35 cm, of een vloer boven een onderdoorgang, dat geïsoleerd worden. Bij de kruipruimte is het dan belangrijk of kunststofolie om te voorkomen dat isolatiemateriaal vochtig grond of boven een lege kruipruimte, dan kan de bodem of o grondvloer geïsoleerd worden.

Meer informatie over energiebesparende maatregelen vindt u op www.verbeterehuis.nl

Als u uw vloer gaat na-isoleren, is het verstandig om met isoleer daarom meteen richting de straatwaarde (R_v , 3,5

5 Ramen
Hieronder ziet u de oppervlakken en U_w -waarden (isolatiewaarden) van de ramen van uw woning.
Hoe lager de U_w -waarde, hoe beter de isolatie. Niet of slecht g

Toelichting
Dit betreffen alle ramen aan de buitenzijde van uw woning. Ook een buitendeur met veel glas (denk aan een balkondeur of keukendeur) telt voor het energieLabel als een raam. Bij het bepalen van de isolatiewaarde van ramen, wordt gekeken naar de combinatie van het glas met het kozijn. De isolatiewaarde van ramen wordt uitgedrukt in de U_w -waarde. Hoe lager de U_w -waarde, hoe beter de isolatie is. HR++-glas en triple-glas hebben een lage U_w -waarde en houden de warmte beter in

- Oppervlakte meten aan binnenkant inclusief kozijn.
- Alleen ramen naast elkaar kan je samenvoegen.
- Deur met 65% glas telt als raam.

Bewijs eigen meting en berekening, foto glas

Stap 10: Ramen: oppervlakte en isolatie

Vervolg - Ramen: oppervlakte en isolatie

3 / 3

Tabel 1: Isolatiewaarde van ramen grenzend aan buitenlucht

Type glas	Type kozijn		
	Hout / Kunstof	Metaal met thermische onderbreking	Metaal zonder thermische onderbreking
Drievoudig HR-glas	1,4	1,9	2,7
HR++-glas	1,8	2,3	3,1
HR+-glas	2,0	2,5	3,3
HR-glas	2,3	2,8	3,6
Dubbelglas	2,9	3,3	4,1
Voorzetraam	2,9	3,3	4,1
Enkelglas	5,1	5,4	6,2

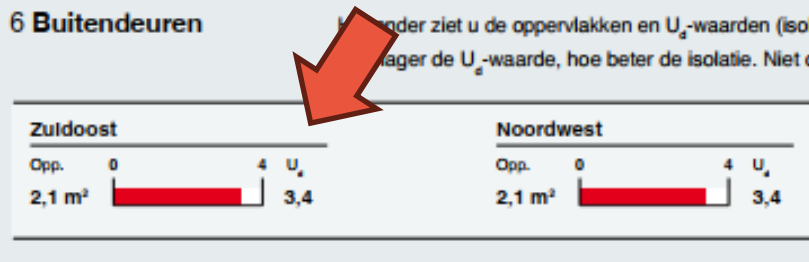
- Oppervlakte meten aan binnenkant inclusief kozijn.
- Deur met 65% glas telt als raam.

Bewijs: screenshot
BAGviewer/Gevelkompas

Stap 11: Deuren: oppervlakte en isolatie

- Oppervlakte meten aan binnenkant inclusief kozijn.
- Deur met 65% glas telt als raam.
- Deur met minder dan 65% glas telt voor een deel als deur en voor een deel als raam.
- Schuifpui telt altijd als raam.
- Isolatie is moeilijk te zien.

6 Buitendeuren Hieronder ziet u de oppervlakken en U_g -waarden (isolatiewaarden) van de buitendeuren van uw woning. *Meer info op de U_g-waarden, hoe beter de isolatie. Niet of slecht geïsoleerde deuren zijn rood gemarkeerd.*

Meer informatie over energiebesparende maatregelen vindt u op www.verbeterehuis.nl

LET OP! Besteed speciale aandacht aan kierdichting en ventilatie bij het isoleren van een woning

Om de overstap te kunnen maken naar duurzame warmtevoorzieningen, zoals bijvoorbeeld een warmtepomp, moet uw woning niet alleen goed geïsoleerd zijn, maar moet ook de luchtdichtheid van de woning in orde zijn. De luchtdichtheid wordt bepaald door kieren en naden waardoor warme veldren gas. Deze kieren en naden kunnen zitten bij de aansluiting van de ramen op de gevel, of bij de aansluiting van het dak op de gevel. Bij het verbeteren van de isolatie van vloeren, gewel, dak, ramen, deuren en/of panelen, is het belangrijk dat al deze onderdelen goed luchtdicht op elkaar aansluiten. Dit voorkomt warmteverlies en onaangename tocht. Door koude tocht zetten mensen de verwarming hoger en dat kost energie.

Als u kieren en naden dicht, komt er geen lucht van buiten meer de woning in. Dat voorkomt tocht. Maar de woning moet wel (op een gecontroleerde manier) frisse lucht binnen krijgen. Ventilatie is belangrijk voor de gezondheid en voorkomt vochtproblemen. Besteed bij de verbetering van de isolatie van de woning – en met name bij het dichtn van naden en kieren – ook aandacht aan voldoende ventilatie. Laat u hierover informeren door een expert. Denk bijvoorbeeld aan het plaatsen van windruisgegelde roosters of een ventilatie-uni met warmterugwinning.

Type deur	Isolatiewaarde (W/m ² K)
Geïsoleerd	2,0
Niet-geïsoleerd	3,4

Bewijs: eigen meting, foto deur

Stap 12: Gevelpanelen: oppervlakte en isolatie

Tabel 1: Isolatiewaarde gevelpanelen met bekende isolatiedikte, grenzend aan de buitenlucht

Isolatiedikte (mm)	Aanwezigheid spouw	Hout / kunststof	Metaal met thermische onderbreking (isolatie)	Metaal zonder thermische onderbreking (geen isolatie)
10	Geen spouw	2,0	2,4	3,2
10	Met spouw	1,7	2,0	2,8
20	Geen spouw	1,5	1,9	2,7
20	Met spouw	1,4	1,7	2,5
30	Geen spouw	1,3	1,6	2,4
30	Met spouw	1,2	1,5	2,3
40	–	1,1	1,5	2,3
50	–	1,0	1,4	2,2
60	–	0,88	1,3	2,1
70	–	0,93	1,3	2,1
80	–	0,90	1,2	2,0
90	–	0,87	1,2	2,0
100	–	0,84	1,2	2,0
110	–	0,82	1,2	2,0
120	–	0,80	1,2	2,0
130	–	0,79	1,1	1,9
140	–	0,78	1,1	1,9
150	–	0,77	1,1	1,9
160	–	0,76	1,1	1,9
170	–	0,75	1,1	1,9
180	–	0,74	1,1	1,9
190	–	0,73	1,1	1,9
200	–	0,73	1,1	1,9
210	–	0,72	1,1	1,9
220	–	0,71	1,1	1,9
230	–	0,71	1,1	1,9
240	–	0,71	1,1	1,9
250	–	0,70	1,1	1,9
260	–	0,70	1,0	1,8
270	–	0,69	1,0	1,8
280	–	0,69	1,0	1,8
290	–	0,69	1,0	1,8
300	–	0,69	1,0	1,8

Isolatiedikte (mm)	Aanwezigheid spouw	Hout / kunststof	Metaal met thermische onderbreking (isolatie)	Metaal zonder thermische onderbreking (geen isolatie)
10	Geen spouw	2,0	2,4	3,2
10	Met spouw	1,7	2,0	2,8
20	Geen spouw	1,5	1,9	2,7
20	Met spouw	1,4	1,7	2,5
30	Geen spouw	1,3	1,6	2,4
30	Met spouw	1,2	1,5	2,3
40	–	1,1	1,5	2,3
50	–	1,0	1,4	2,2

- Elk paneel apart.
- Kozijn telt voor de helft bij paneel en voor de helft bij raam.
- Dikte paneel meten voor isolatie.
- Isolatie onbekend dan tabel 2.

Tabel 2: Isolatiewaarde gevelpanelen met onbekende isolatiedikte of zonder isolatie, grenzend aan de buitenlucht

Isolatie gevelpaneel	Aanwezigheid spouw	Hout / kunststof	Metaal met thermische onderbreking (isolatie)	Metaal zonder thermische onderbreking (geen isolatie)
Isolatie onbekend of afwezig	Geen spouw	2,0	2,4	3,2
Isolatie onbekend of afwezig	Met spouw	1,7	2,0	2,8
(Na)gelsoliseerd	Geen spouw	1,5	1,9	2,7
(Na)gelsoliseerd	Met spouw	1,4	1,7	2,5

Bewijs: eigen meting, foto deur

Stap 13: Daken: oppervlakte en isolatie

- Oppervlakte meten aan binnenkant.
- Isolatie meten is lastig.
- Kijk naar bouwjaar.

Energietabel woningen 4 van 10

3 Daken Hieronder ziet u de oppervlakken en R_c -waarden (isolatiewaarden) van de daken van uw woning. Hoe hoger de R_c -waarde, hoe beter de isolatie. Niet of slecht geïsoleerde delen zijn rood gemarkeerd.

Zuidoost	Noordwest
Opp. 21,6 m ²	Opp. 40,4 m ²
R_c 2,00	R_c 2,00

Toelichting

Daken kunnen bestaan uit horizontale of verticale oppervlakken, ook beschouwd als een dak. De isolatiewaarde van een dak wordt berekend op basis van de oppervlakte van het dak. Hoe hoger de R_c -waarde, hoe beter de isolatie. Dit betekent dat de warmte beter in de woning in de winter wordt vastgehouden en de zomer koeler. Hoe groter het dak, hoe meer warmte verloren gaat op de energetische kwaliteit van uw woning.

Dankzij goede dakisolatie verliest uw woning minder warmte en vermindert de uitstoot van het broeikasgas CO₂. Goed geïsoleerde daken dragen ook bij aan een beter binnenklimaat en minder dampremmende folie is daarbij niet nodig.

Meer informatie over energiebesparende maatregelen vindt u op www.verbeterejshuis.nl

Als uw dakbedekking aan vernieuwen of vervangen moet worden, wordt de isolatiewaarde van het dak ook verbeterd.

4 Vloeren

Hieronder ziet u de oppervlakken en R_c -waarden van de vloeren van uw woning. Hoe hoger de R_c -waarde, hoe beter de isolatie.

Vloeren
Opp. 41,8 m ²
R_c 1,30

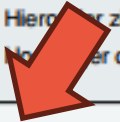
Toelichting

Hiermee worden vloeren bedoeld die grenzen aan de grond of buitenlucht. Dit zijn begane grondvloeren met of zonder kruipruimte eronder, maar ook vloeren boven een onderdoorgang. De isolatiewaarde van vloeren wordt afgeleid uit een R_c -waarde. Hoe hoger de R_c -waarde, hoe beter de isolatiewaarde. Een hogere isolatiewaarde houdt de warmte beter in de woning in de koude maanden. Hoe groter de oppervlakte van een vloer, hoe meer effect een goede of slechte isolatiewaarde zal hebben op de energetische kwaliteit van uw woning.

Door goede vloerisolatie verliest uw woning minder warmte. U bespaart op uw energiekosten en vermindert de uitstoot van het broeikasgas CO₂. Goede vloerisolatie verhoogt het comfort in de woning. De woning houdt de warmte beter vast en de vloer voelt minder koud aan. Het gaat hierbij niet alleen om begane grondvloeren, maar ook om vloeren boven een onderdoorgang.

3 Daken Hieronder ziet u de oppervlakken en R_c -waarden (isolatiewaarden) van de daken van uw woning. Hoe hoger de R_c -waarde, hoe beter de isolatie. Niet of slecht geïsoleerde delen zijn rood gemarkeerd.

Zuidoost	Noordwest
Opp. 21,6 m ²	Opp. 40,4 m ²
R_c 2,00	R_c 2,00

Tabel 1: Isolatiewaarden daken op basis van bouwjaar (alleen voor woningen, niet voor woonwagens en woonboten)

Bouwjaar	Geen isolatie daken / onbekend	Wel isolatie daken
Voor 1965, met spouw	0,35	0,85
Voor 1965, zonder spouw (of onbekend)	0,22	0,72

Isolatiewaarde daken	
1965 tot 1975	0,66
1975 tot 1983	1,3
1983 tot 1988	1,3
1988 tot 1992	2,0
1992 tot 2014	2,5
2014 tot 2015	3,5
2015 tot 2021	6,0
Vanaf 2021	6,3

Bewijs: Bagviewer

Vragen tot nu toe?

Stap 14: Installaties

Energieabel woningen 6 van 7

Installaties

7 Verwarming

In de tabel hieronder staat welke toestellen in uw woning aanwezig zijn en welk gedeelte van de woning door die toestellen verwarmd wordt. In de meeste woningen is sprake van één verwarmingstestel. Soms zijn er verschillende toestellen voor de verwarming van de woning.

Meer informatie over energiebesparende maatregelen vindt u op www.verbeterehuis.nl

Verwarmingstoestellen	Aangesloten opp.
Warmtepomp	75,0 m ²

8 Warm water

In de tabel hieronder is weergegeven welke warmwaterstoelsten in uw woning aanwezig zijn. De meeste woningen hebben één warmwaterstoelsten. Soms is er sprake van meerdere verschillende toestellen die zorgen voor het warm water.

Meer informatie over energiebesparende maatregelen vindt u op www.verbeterehuis.nl

Warmwaterstoelsten	Boosterwarmepomp
Douche met warmterugwinning	Niet aanwezig

Verbetereadvies: warmterugwinning uit douchewater
Met een douche-ute gebruikt u de warmte van wegstromend douchewater om het koude water voor de douche afvalt een beetje op te warmen. Het voorverwarmde water gaat naar de mengkraan van de douche en/of combitoestel. Hiermee bespaart u energie van uw warmwaterinstallatie. Om de warmte uit het douchewater terug te kunnen winnen, wordt in de afvoerpijp, douchebak of vloer van de inloopdouche een warmtewisselaar geplaatst.

9 Zonneboiler

In onderstaand overzicht staat hoe groot het collectoroppervlak is van het zonneboilersysteem van uw woning. Hoe groter de collector, hoe meer zonnewarmte kan worden opgevangen. De oriëntatie van de zonnecollector heeft ook invloed op de hoeveelheid zonnewarmte die wordt opgevangen. Een zuid oriëntatie heeft daarbij de hoogste opbrengst.

Meer informatie over energiebesparende maatregelen vindt u op www.verbeterehuis.nl

Oriëntatie	Oppervlakte
Zuidwest	3,5 m ²

10 Ventilatie

Ventilatie is belangrijk voor frisse lucht in de woning en de gezondheid van bewoners. In het overzicht hieronder staat wat voor ventilatiesysteem uw woning heeft. In oudere woningen is vaak geen mechanisch ventilatiesysteem aanwezig; ventileren gebeurt alleen door roosters boven het raam, of door het openen van (klep)ramen. Bij woningen gebouwd na 1975, zorgt vaak een ventilator voor het toe- en/of afvoeren van frisse lucht. Deze ventilator kan een energiezuinige gelijktroomventilator zijn, of een minder zuinige wisselstroomventilator. In het overzicht ziet u ook of de warmte uit de ventilatie-lucht teruggewonnen wordt en wordt hergebruikt in de woning.

Meer informatie over energiebesparende maatregelen vindt u op www.verbeterehuis.nl

Type ventilatiesysteem	Warmte-terugwinning	Wisselstroom-ventilator	Aangesloten oppervlakte
Balansventilatie	Ja	Nee	75,0 m ²

Voorbeeld A label

Energieabel woningen 7 van 10

Installaties

7 Verwarming

In de tabel hieronder staat welke toestellen in uw woning aanwezig zijn en welk gedeelte van de woning door die toestellen verwarmd wordt. In de meeste woningen is sprake van één verwarmingstestel. Soms zijn er verschillende toestellen voor de verwarming van de woning.

Verwarmingstoestellen	Aangesloten opp.
HR-107 ketel	92,8 m ²

Verbetereadvies: energiezuinig verwarmingstestel voor verwarming en/of warm water

8 Warm water

In de tabel hieronder is weergegeven welke warmwaterstoelsten in uw woning aanwezig zijn. De meeste woningen hebben één warmwaterstoelsten. Soms is er sprake van meerdere verschillende toestellen die zorgen voor het warm water.

Warmwaterstoelsten	Combotoestel
Douche met warmterugwinning	Niet aanwezig

Verbetereadvies: warmterugwinning uit douchewater
Met een douche-ute gebruikt u de warmte van wegstromend douchewater om het koude water voor de douche afvalt een beetje op te warmen. Het voorverwarmde water gaat naar de mengkraan van de douche en/of combitoestel. Hiermee bespaart u energie van uw warmwaterinstallatie. Om de warmte uit het douchewater terug te kunnen winnen, wordt in de afvoerpijp, douchebak of vloer van de inloopdouche een warmtewisselaar geplaatst.

10 Ventilatie

Ventilatie is belangrijk voor frisse lucht in de woning en de gezondheid van bewoners. In het overzicht hieronder staat wat voor ventilatiesysteem uw woning heeft. In oudere woningen is vaak geen mechanisch ventilatiesysteem aanwezig; ventileren gebeurt alleen door roosters boven het raam, of door het openen van (klep)ramen. Bij nieuwbouwwoningen na 1975, zorgt vaak een ventilator voor het toe- en/of afvoeren van frisse lucht. Deze ventilator kan een energiezuinige gelijktroomventilator zijn, of een minder zuinige wisselstroomventilator. In het overzicht ziet u ook of de warmte uit de ventilatie-lucht teruggewonnen wordt en wordt hergebruikt in de woning.

Type ventilatiesysteem	Warmte-terugwinning	Wisselstroom-ventilator	Aangesloten oppervlakte
Natuurlijke toevoer met mechanische afzuiging	Nee	Nee	92,8 m ²

Verbetereadvies: energie-efficiënt ventilatiesysteem
Ventilatie van de woning is nodig voor een gezond binnenklimaat, maar kost ook energie. Het is daarom verstandig om te zorgen voor een ventilatiesysteem dat voldoende ventileert én energiezuinig is.

Voorbeeld C label

- Verwarming
sticker op apparaat
collectieve installatie
- Warm water
Vaak combitoestel
- Ventilatie
Mechanisch
WTW of alleen afzuiging
- Koeling
• Eigen airco telt niet mee

Bewijs: foto's

Stap 16: Energieprestatieadviseur = labelaar

Energie label op basis van representativiteit:

- Gelijke woning
- Zelfde installaties
- Zelfde eigenaar
- Iemand anders
- Niet geweest
- Onvriendelijk
- Foto's van privacygevoelige informatie.
 - personen
 - persoonlijke gegevens
 - persoonlijke foto's
 - waardevolle spullen

Bewijs: opvragen beeldmateriaal

Poll 4: Is de controle van het energielabel te doen met het formulier?

Antwoorden:

- 1) Ja, het stappenplan maakt het overzichtelijk.
- 2) Ja, maar wel veel werk.
- 3) Nee, dit is veel te technisch.
- 4) Nee, mijn klacht kan ik zo niet kwijt.
- 5) Anders

Poll 5: Bent u van plan een klacht in te dienen over uw energielabel?

Antwoorden:

- 1) Ja, ik weet zeker dat er een fout gemaakt is
- 2) Ja, ik ga het label controleren en een klacht indienen als ik een fout vind
- 3) Nee
- 4) Weet ik (nog) niet

Na het indienen van de klacht

Na het indienen van de klacht

Energie label woningen Registratienummer 123456789 Datum registratie 1-03-2024 Geldig tot 1-03-2034 Status Definitief

Deze woning heeft energielabel

C

Isolatie

1 Gevels	+/-
2 Gevepansen	n.v.t.
4 Daken	+/-
4 Vloeren	+/-
5 Ramen	+/-
6 Buitendeuren	-

Installaties

7 Verwarming	HR-101
8 Warm water	Combi
9 Zonnepanelen	Geen
10 Ventilatie	Natuur
11 Koeling	Geen
12 Zonnepanelen	Geen zonnepanelen

Deze woning wordt verwarmd via een aardgas aansluiting

Warmtebehoefte in de wintermaanden

Risico op hoge binnentemperaturen in de zomermaanden

Laag Gemiddeld Hoog

0,0 %

Toelichtingen en verbeteradviezen vindt u op pagina 2 en verder

Over deze woning

Adres
Voorbeeldstaat 18
1234 AB Voorbeeldstad
BAG-ID: 170610000000076

Opnamedetails

Naam Pieter Hendrik van Leeuwardingen	Examennummer 99999
Certificaathouder Janssen-De Vries Energielabelcertificaten en inspecties B.V.	
Inschrijfnummer 123.45.678	KvK-nummer 12345678
Certificerende instelling Energielabelcertificerende instelling b.v.	
Soort opname Basisopname	

U kunt de geldigheid van dit energielabel controleren op www.ep-online.nl/Controleren/Ectheid

1: opsturen klacht naar Certificaat Houder (CH)

- Binnen 2 weken ontvangstbevestiging
- Binnen 6 weken inhoudelijk antwoord

2: Te laat of geen goed antwoord:

- Opsturen naar Certificerende Instelling.

3. Bij fout een nieuw label.

4. Naar verhuurder voor mogelijk aanpassing huur.

5. Verhuurder reageert niet: naar huurcommissie.

Nog vragen?

Bedankt voor uw aandacht